

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Центр міжнародної освіти

Кафедра філологічних та природничих дисциплін

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ

МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

МАТЕРІАЛИ

XI Міжнародної науково-практичної конференції

24–25 квітня 2018 р.

Київ 2018

УДК 81'243(043.2)

Науково-методичні проблеми мовної підготовки іноземних громадян: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 24–25 квітня 2018 р. Національний авіаційний університет / за заг. ред. Г. В. Межжеріної, О. Ю. Корчук. – К.: Вид-во НАУ, 2018. – 104 с.

Містить матеріали науково-практичної конференції з проблем викладання мови та природничих дисциплін іноземним громадянам.

Редакційна колегія

доктор філологічних наук, професор Межжеріна Г. В.
кандидат технічних наук, ст. наук. співробітник Корчук О. Ю.
кандидат економічних наук Шевченко О. Р.
кандидат філологічних наук, доцент Ніколаєва Н. С.
доктор мистецтв, професор Пустовойт І. В. (США)
доктор філологічних наук, професор Глущенко В. А.
кандидат філологічних наук, доцент Мінчак Г. Б.
кандидат педагогічних наук, доцент Флегонтова Н. М.
кандидат педагогічних наук, доцент Довгодько Т. І.
викладач Новікова О. О.

Технічні редактори:

провідний інженер Чеберяк В. П.
ст. лаборант Медведенко К. О.

*Рекомендовано до друку навчально-методично-редакційною радою
Центру міжнародної освіти
(протокол №1 від 22.03.2018 р.)*

СПИСОК АВТОРІВ

Акопян Т.В.	85	Литвиненко О.О.	3
Альохіна С.В.	79	Litvinova Olena.....	77
Апоненко І.М.	26	Луцюк М.В.	22
Білякович Л.Г.	87	Межжеріна Г.В.	56
Боброва Е.Ю.	82	Мінчак Г.Б.	41
Виноградов Д.В.	38	Нагорна Н.М.	33
Волкотруб Г.Й.	45	Невойт В.І.	36
Гаврисевич А.С.	96	Нечитайло І.М.	5
Гончаренко Е.В.	15	Николаенко В.В.	11
Горбань Г.М.	62	Новікова О.О.	44
Грицай С.Ю.	31	Острянская Н.В.	82
Дзюбенко Л.І.	7	Пазюра Л.В.	94
Доброштан Т.В.	48	Переяслов В.О.	72
Довгодько Т.І.	24	Пікулицька Л.В.	70
Зелінський М.Ю.	24	Пустовойт І.В.	8
Іванова І.С.	66	Раздубев А.В.	58
Каленик О.О.	28	Савенко Т.Д.	87, 88, 96
Кваша Т.Г.	17	Sutnyk Natalya.....	77
Ковалюк О.К.	43	Ткаченко В.А.	88
Колчанова А.В.	91	Трифоновна І.А.	81
Король С.П.	7	Федчук Л.І.	50
Корчук О.Ю.	53	Флегонтова Н.М.	74
Косяк В.І.	64	Цареградська Т.Л.	28
Кузнецова Н.В.	68		

ЗМІСТ

СТРАТЕГІЇ, ВЕКТОР МЕТОДИЧНИХ ІННОВАЦІЙ

<i>Ольга Литвиненко</i> ПИТАННЯ МОТИВАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	3
<i>Ірина Нечитайло</i> МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИШІВСЬКОГО КУРСУ ЛЕКСИКОГРАФІЇ В ІНОЗЕМНІЙ АУДИТОРІЇ	5
<i>Леонід Дзюбенко, Сергій Король</i> ЛІНГВІСТИЧНИЙ І МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТИ У ВИКЛАДАННІ ФАХОВОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ-НЕФЛОЛОГАМ З УРАХУВАННЯМ ЇХНІХ РЕАЛЬНИХ КОМУНІКАТИВНИХ ПОТРЕБ	7
<i>Ігорь Пустовойт</i> НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ТРИЯЗЫЧИЯ В УСЛОВИЯХ ЭМИГРАНТСКОЙ ДИАСПОРЫ США	8
<i>Вита Николаенко</i> ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ МАСТЕРСТВО ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ПРИ ОБУЧЕНИИ ЯЗЫКУ СПЕЦИАЛЬНОСТИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ	11
<i>Елена Гончаренко</i> О НЕКОТОРЫХ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИХ АСПЕКТАХ АКТИВИЗАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ УКИ И РКИ.....	15
<i>Тетяна Кваша</i> ТЕХНОЛОГІЯ ВІДБОРУ ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ З МЕТОЮ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	17
<i>Микола Луцюк</i> ПРИНЦИП СИСТЕМНОСТІ ТА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ В ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОМУ КОМЕНТУВАННІ	22
<i>Тетяна Довгодько, Микола Зелінський</i> СИНДРОМ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ВИКЛАДАЧІВ ВНЗ: СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ, ПРОФІЛАКТИКА	24
<i>Інна Апоненко</i> КОМПЕТЕНТНІСТНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ.....	26
<i>Олександр Каленик, Тетяна Цареградська</i> МЕТОДИЧНІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ ВИДІВ МОВЛЕННСВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУХАЧІВ-ІНОЗЕМЦІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ ТА МАТЕМАТИКИ.....	28

2. Читання зберігає свій високий суспільний статус навіть в умовах бурхливого розвитку новітніх інформаційних технологій.

Зрозуміло, що з'ясування принципів добору ХТ – початковий етап у підготовці й організації читання в іноземній аудиторії. Необхідним є саме складання переліку рекомендованих творів української літератури для читання на різних етапах вивчення української мови як іноземної та створення відповідних посібників.

Література

1. Васильева А. Н. Пособие по чтению художественной литературы со стилистическим комментарием (Стилистический анализ языка художественного произведения) / А. Н. Васильева. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1975. – 280 с.
2. Клычкова З. И. Психологические особенности обучения чтению на иностранном языке / З. И. Клычкова. – М.: Просвещение, 1983. – 207 с.
3. Українська мова як іноземна: проблеми методики викладання / Зб. матеріалів Міжнародної наук. конференції (Ялта, вересень 1993) / Упоряд. І. Остап, М. Гримич. – Львів: Каменяр, 1994. – 143 с.

Микола Луцюк

канд. пед. наук, доцент, м. Київ

ПРИНЦИП СИСТЕМНОСТІ ТА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ В ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОМУ КОМЕНТУВАННІ

Одним з головних лінгвістичних принципів методики викладання української мови як іноземної є принцип системності: мова розглядається як системне утворення, що складається із взаємопов'язаних елементів різних структурних рівнів, об'єднаних в єдине ціле. Реалізація принципу системності при навчанні українській мові як іноземній передбачає: а) опис української мови в навчальних цілях, при якому всі одиниці системи розглядаються під кутом зору їх комунікативної значимості і функціональної сутності; б) формування в свідомості студентів уявлення про мову як про цілісну систему, яка складається з набору елементів (фонетичних, лексичних, граматичних) і правил їх застосування в мовленні; в) можливість аспектного і комплексного підходів до викладання мови та їх взаємодію, що походить з наявності у мові різних структурних рівнів; г) вивчення морфології на синтаксичній основі, що визначає послідовність презентації морфологічних категорій у відповідності до послідовності введення синтаксичних структур, відбір яких визначається

ситуацією спілкування, для вираження котрої такі структури призначені; д) вивчення граматики в органічному зв'язку з лексикою, яке дозволяє виявити лексико-семантичні особливості мовних одиниць при функціонуванні їх у словосполученнях та реченнях.

Розгляд граматичних закономірностей з обов'язковим залученням лексичного матеріалу, а синтаксичних структур у зв'язку з виявленням їхньої семантики є досить перспективним у сучасній методиці викладання української мови як іноземної, де традиційно виділяються окремі аспекти, найбільш синтетичним з-поміж яких можна вважати лінгвокраїнознавчий, котрий дозволяє реалізувати у собі всі інші аспекти вивчення мови – фонетичний, лексичний, граматичний.

Національно-культурна семантика присутня на всіх рівнях мови: у граматиці, в стилістиці, і навіть у фонетиці. Однак існують мовні одиниці, особливо тісно пов'язані з позамовною дійсністю, для яких найвищою мірою характерна кумулятивна функція мови. Це так звані номінативні одиниці мови, що безпосередньо відбивають і відображають явища навколишнього світу, фіксуючи і передаючи з покоління в покоління суспільний досвід, що свідчить про те, що вони акумулюють результати тривалого соціокультурного розвитку.

Найоптимальнішим засобом семантизування номінативних лінгвокраїнознавчих одиниць є лінгвокраїнознавче коментування. Традиційно виділяють чотири основні типи лінгвокраїнознавчого коментування: коментування нееквівалентної лексики, системне коментування, комплексне коментування і коментування конотативної лексики, які відбивають своїм лексичним і граматичним наповненням рівень володіння мовою. Початковий етап навчання українській мові як іноземній дозволяє реалізувати перші два типи коментування, а середній етап – третій тип.

Реалізація принципу системності в лінгвокраїнознавчому коментуванні є можливою за таких умов: а) навчальні тексти повинні являти собою власне лінгвокраїнознавче коментування, що реалізує ті номінативні одиниці, які є ключовими для даної конкретної теми; б) семантизування номінативних